

Aanpassing van de Advocatenwet, de Wet op de rechtsbijstand en de Wet tarieven in burgerlijke zaken in verband met de positie van de advocatuur in de rechtsorde

TWEEDE NOTA VAN WIJZIGING

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

A

Het opschrift komt te luiden: Aanpassing van de Advocatenwet en enige andere wetten in verband met de positie van de advocatuur in de rechtsorde en de herziening van het toezicht op advocaten (Wet positie en toezicht advocatuur)

B

In de considerans wordt „, de Wet op de rechtsbijstand en de Wet tarieven in burgerlijke zaken” vervangen door „en enige andere wetten”, en wordt na „rechtsorde” ingevoegd: en de herziening van het toezicht op advocaten.

C

Artikel I wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel B wordt als volgt gewijzigd:

a. In onderdeel 4 wordt in het vijfde lid „raad van toezicht” vervangen door: raad van de orde.

b. Onderdeel 5 komt te luiden:

5. In het zesde lid (nieuw) wordt „als bedoeld in het eerste lid” vervangen door: „als bedoeld in het eerste en vierde lid”, en wordt „raad van toezicht” telkens vervangen door: raad van de orde.

2. De tekst „raad van toezicht” wordt telkens vervangen door „raad” in:

a. onderdeel B, onder 6 en 7, in het zevende en negende lid;

- b. onderdeel F, in artikel 4, tweede en vierde lid; en
- c. onderdeel G, onder 1 en 2.

3. Na onderdeel B worden twee onderdelen ingevoegd, luidende:

Ba

In de artikelen 2a, tweede lid, 9aa, eerste en derde lid, 60af, tweede lid, 60g, tweede lid, en 60h, eerste lid, wordt "raad van toezicht" telkens vervangen door: raad van de orde.

Bb

In de artikelen 2a, vierde lid, 2b, eerste lid, tweede volzin, 6, 7, onderdeel b, 9, derde, vijfde en zesde lid, 9aa, vierde tot en met zevende lid, 9b, tweede lid, derde volzin, en derde lid, 22, eerste en derde lid, 23, tweede lid, 32, derde lid, en 38, tweede lid, wordt "raad van toezicht" telkens vervangen door: raad.

4. Na onderdeel C wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

Ca

In artikel 2b, eerste lid, eerste volzin, wordt "raad van toezicht" vervangen door: raad van de orde in het arrondissement waarin de advocaat kantoor kan houden.

5. De tekst "raad van toezicht" wordt telkens vervangen door "raad van de orde in het arrondissement" in:

- a. onderdeel F, in artikel 4, eerste lid; en
- b. onderdeel M, onder 2.

6. Onderdeel H komt te luiden:

H

Artikel 8 komt te luiden:

Artikel 8

1. Met het oog op het in het belang van een goede rechtsbedeling vaststellen van de hoedanigheid van de advocaat verwerkt de secretaris van de algemene raad op het

tableau van iedere advocaat gegevens met betrekking tot:

- a. de naam;
  - b. de plaats en datum van geboorte;
  - c. de datum van beëdiging;
  - d. het adres waar de advocaat kantoor houdt, alsmede overige contactgegevens en de naam van het kantoor;
  - e. voor zover van toepassing: de naam van de patroon, het adres waar deze kantoor houdt, alsmede de naam van dat kantoor;
  - f. de raad van de orde waartoe de advocaat behoort;
  - g. voor zover van toepassing: het lidmaatschap van specialisatieverenigingen, de rechtsgebieden waarop de advocaat gespecialiseerd is, alsmede de aanduiding dat het een advocaat betreft als bedoeld in artikel 16h;
  - h. beslissingen op grond van artikel 48, eerste lid;
  - i. beslissingen op grond van artikel 48, derde lid;
  - j. beslissingen op grond van artikel 48, vijfde lid;
  - k. beslissingen op grond van artikel 48a, eerste lid, en artikel 48b, met vermelding van de gestelde bijzondere voorwaarden;
  - l. beslissingen op grond van artikel 60ab, eerste lid, en artikel 60b, eerste lid, voor zover van toepassing met vermelding van de getroffen voorziening; en
  - m. beslissingen tot oplegging van een bestuurlijke boete of een last onder dwangsom als bedoeld in artikel 45f, tweede lid.
2. In geval van de in het eerste lid, onder h tot en met m, bedoelde gegevens worden op het tableau tevens verwerkt de datum en kenmerk van de daarop betrekking hebbende beslissing of beslissingen, alsmede de instantie die deze heeft genomen.

7. Onderdeel I komt te luiden:

I

Na artikel 8 worden zes artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 8a

1. De advocaat waarop de gegevens betrekking hebben, de algemene raad, de secretaris van de algemene raad, de raden van de orden in de arrondissementen, het college van toezicht alsmede de griffiers, voorzitters, plaatsvervangend voorzitters, leden en plaatsvervangende leden van een raad van discipline en het hof van discipline hebben kosteloos inzage in de op grond van artikel 8 op het tableau verwerkte gegevens.
2. Een ieder heeft kosteloos inzage in de op het tableau verwerkte gegevens, bedoeld in:
  - a. artikel 8, eerste lid, onder a, c tot en met g en j;

- b. artikel 8, eerste lid, onder h, voor zover het betreft een onherroepelijke beslissing tot het onvoorwaardelijk opleggen van een maatregel als bedoeld in artikel 48, tweede lid, onder d of e;
- c. artikel 8, eerste lid, onder h, voor zover het betreft een onherroepelijke beslissing met betrekking tot een maatregel als bedoeld in artikel 48, tweede lid, onder c, en voor zover deze gelijktijdig is opgelegd met een maatregel als bedoeld in artikel 48, tweede lid, onder d of e;
- d. artikel 8, eerste lid, onder k, voor zover het betreft een onherroepelijke beslissing met betrekking tot een maatregel als bedoeld in artikel 48, tweede lid, onder d of e;
- e. artikel 8, eerste lid, onder k, voor zover het betreft een onherroepelijke beslissing met betrekking tot een maatregel als bedoeld in artikel 48, tweede lid, onder c, en voor zover deze gelijktijdig is opgelegd met een maatregel als bedoeld in artikel 48, tweede lid, onder d of e;
- f. artikel 8, eerste lid, onder l, voor zover het betreft een onherroepelijke beslissing met betrekking tot een schorsing of het treffen van een voorziening en voor zolang de opgelegde schorsing of getroffen voorziening van kracht is.

3. De gegevens, bedoeld in het tweede lid, onder b tot en met e, voor zover deze betrekking hebben op het opleggen van de maatregel van schorsing in de uitoefening van de praktijk en een gelijktijdig daarmee opgelegde boete, kunnen door anderen dan de in het eerste lid bedoelde personen en instanties niet worden ingezien, indien tien jaren zijn verstreken na het onherroepelijk worden van de beslissing waarop de gegevens betrekking hebben. De raad van discipline of het hof van discipline kan bij zijn beslissing bepalen dat de in de eerste volzin bedoelde termijn wordt verkort, met dien verstande dat de termijn niet korter kan zijn dan de duur van de schorsing.

Artikel 8b

De secretaris van de algemene raad maakt schriftelijk een lijst openbaar van gegevens over advocaten ten aanzien van wie een beslissing tot het onvoorwaardelijk opleggen van een maatregel als bedoeld in artikel 48, tweede lid, onder d of e, onherroepelijk is geworden. In deze lijst worden opgenomen:

- a. de naam van de advocaat en het advocatenkantoor waar de advocaat werkzaam is;
- b. de plaats waar de advocaat kantoor houdt;
- c. de vermelding van de raad van de orde in het arrondissement waartoe de advocaat behoort;
- d. de maatregel die aan de advocaat is opgelegd, voor zover van toepassing met vermelding van de duur van de maatregel; en
- e. de datum van de beslissing waarbij de maatregel is opgelegd alsmede de datum waarop de maatregel ingaat.

Artikel 8c

1. Zij die verlangen niet langer op het tableau ingeschreven te staan of enige betrekking verkrijgen waarmee het beroep van advocaat onverenigbaar is, worden op hun aangifte door de secretaris van de algemene raad van het tableau geschrapt. In het laatstbedoelde geval kan eveneens de rechtbank in het arrondissement waarin de advocaat kantoor houdt tot schrapping beslissen op requisitoir van het openbaar ministerie, de raad van de orde in het arrondissement gehoord. Van de beslissing tot schrapping wordt door de griffier van de rechtbank kennisgegeven aan de secretaris van de algemene raad met het oog op de verwerking op het tableau.
2. Van het tableau worden eveneens geschrapt zij die, hetzij onafgebroken, hetzij met onderbrekingen, gedurende een tijdvak van drie jaar voorwaardelijk als advocaat ingeschreven hebben gestaan:
  - a. zonder dat het bewijs kan worden overgelegd dat met gunstig gevolg de in artikel 9b bedoelde stage is voltooid; of
  - b. zonder dat het bewijs kan worden overgelegd dat met gunstig gevolg het in artikel 9c bedoelde examen is afgelegd.
3. Indien het in het tweede lid bedoelde tijdvak is onderbroken en de in het tweede lid, onder a en b, bedoelde bewijzen niet kunnen worden overgelegd, kan betrokkene verzoeken om opnieuw gedurende een tijdvak van drie jaar voorwaardelijk als advocaat te worden ingeschreven. Dit verzoek kan worden ingediend na verloop van een door de algemene raad nader te bepalen termijn na onderbreking van het tijdvak.
4. Voor voorwaardelijk ingeschreven advocaten die in deeltijd werkzaam zijn, wordt het in het tweede lid bedoelde tijdvak naar evenredigheid verlengd, met dien verstande dat deze verlenging niet meer dan drie jaar kan bedragen. Indien de raad op grond van artikel 9b, tweede lid, de stage heeft verlengd, wordt het in het tweede lid bedoelde tijdvak verlengd met de in de beslissing opgenomen termijn, met dien verstande dat deze verlenging niet meer dan drie jaar kan bedragen.
5. De in het tweede lid bedoelde schrapping geschiedt na kennisgeving door de algemene raad met ingang van een tijdstip dat ten minste twee maanden en ten hoogste zes maanden na de datum van kennisgeving gelegen is. Van de kennisgeving wordt gelijktijdig mededeling gedaan aan de betrokken advocaat, diens patroon, de raad van de orde in het arrondissement waar de advocaat kantoor houdt en aan het openbaar ministerie.
6. De secretaris van de algemene raad geeft van de inschrijving of de schrapping binnen acht dagen kennis aan de algemene raad, de raad van de orde in het arrondissement en het college van toezicht.

Artikel 8d

Artikel 8, eerste lid, aanhef en onder a, b, d, en f tot en met m, en tweede lid, artikel 8a, 8b, en 8c, eerste lid, zijn van overeenkomstige toepassing op advocaten die hun werkzaamheden uitoefenen onder hun oorspronkelijke beroepstitel als bedoeld in artikel 16h, met dien verstande dat:

- in artikel 8, eerste lid, onderdeel h, in plaats van "artikel 48, eerste lid," wordt gelezen: artikel 48, eerste lid, en artikel 60aa, tweede lid; en
- in artikel 8a, tweede lid, onderdelen b tot en met e, en artikel 8b in plaats van "artikel 48, tweede lid, onder d of e" telkens wordt gelezen: artikel 48, tweede lid, onder e, of artikel 60aa, tweede lid.

Artikel 8e

1. De raad van de orde in een arrondissement kan de raad van discipline verzoeken te beslissen dat de advocaat die niet duurzaam en stelselmatig het beroep van advocaat uitoefent, van het tableau wordt geschrapt.
2. Op de behandeling van het verzoek zijn de artikelen 47, 49 en 50 van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in de artikelen 49 en 50 voor "de klager" wordt gelezen: de raad van de orde in een arrondissement.
3. Van de beslissing van de raad van discipline kunnen de betrokken advocaat en de raad van de orde in een arrondissement binnen zes weken na de verzending van het in artikel 50 bedoelde afschrift beroep instellen bij het hof van discipline.
4. Artikel 9, vijfde en zesde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8f

Schrapping van het tableau brengt het mee verlies van de betrekkingen, waarbij de hoedanigheid van advocaat vereiste voor verkiesbaarheid of benoembaarheid is.

8. Onder verlettering van onderdeel Ia tot Ib, wordt na onderdeel I een onderdeel ingevoegd, luidende:

Ia

In artikel 9, eerste lid, wordt "De raad van toezicht" vervangen door "De raad van de orde in een arrondissement" en wordt "de raad van toezicht" telkens vervangen door: de raad.

9. Onderdeel J komt te luiden:

J

In artikel 9aa, tweede lid, wordt "en artikel 8, vierde en vijfde lid" vervangen door: 8c, zesde lid, en 8f.

10. Na onderdeel J wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

Ja

In de artikelen 9b, tweede lid, tweede volzin, 23, eerste lid, 37, eerste lid, 46fa, eerste lid en 53, vierde lid, wordt "raad van toezicht" telkens vervangen door: raad van de orde in het arrondissement.

11. Onderdeel K komt te luiden:

K

Artikel 9b wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "in het bezit is van een ten aanzien van het beroep van advocaat afgegeven EG-verklaring als bedoeld in de Algemene wet erkenning EG-beroepskwalificaties" vervangen door: "beschikt over een ten aanzien van het beroep van advocaat afgegeven erkenning van beroepskwalificaties als bedoeld in artikel 5 van de Algemene wet erkenning EG-beroepskwalificaties", en wordt "onder toezicht van" vervangen door: onder begeleiding van.

2. In het vierde lid wordt "het vereiste toezicht" vervangen door: de vereiste begeleiding.

12. De tekst "raden van toezicht" wordt telkens vervangen door: "raden van de orden in de arrondissementen" in:

- a. onderdeel L, in artikel 10a, tweede lid; en
- b. onderdeel T, in artikel 28a, eerste lid.

13. In onderdeel L vervalt in artikel 10a, tweede lid ", zien toe op de naleving van de plichten van de advocaten als zodanig".

14. Na onderdeel L wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

La

Na artikel 11 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 11a

1. Voor zover niet bij of krachtens de wet anders is bepaald, is de advocaat ten aanzien van al hetgeen waarvan hij uit hoofde van zijn beroepsuitoefening als zodanig kennis neemt tot geheimhouding verplicht. Dezelfde verplichting geldt voor medewerkers en personeel van de advocaat, alsmede andere personen die betrokken zijn bij de beroepsuitoefening.
2. De geheimhoudingsplicht, bedoeld in het eerste lid, blijft voortbestaan na beëindiging van de beroepsuitoefening of de betrekking waarin de werkzaamheden zijn verricht.

15. Onderdeel M, onder 1, komt te luiden:

1. Het vierde lid komt te luiden:

4. Door de algemene raad kan om bijzondere redenen aan een advocaat, die zijn kantoor buiten Nederland wenst te vestigen, ontheffing van het in het eerste lid, tweede volzin, vervatte voorschrift worden verleend. De raad van de orde in het arrondissement waar de advocaat het laatst kantoor heeft gehouden, wordt tevoren gehoord. Indien ontheffing wordt verleend, blijft de advocaat na vestiging van zijn kantoor buiten Nederland behoren tot de orde in het arrondissement waar hij het laatst kantoor heeft gehouden. Indien de advocaat niet eerder in een arrondissement kantoor heeft gehouden, behoort hij na verlening van de ontheffing en vestiging van zijn kantoor buiten Nederland tot de orde in het arrondissement Den Haag.

16. Onder verlettering van de onderdelen Na en Nb tot Nc en Nd, worden na onderdeel N twee onderdelen ingevoegd, luidende:

Na

Na artikel 14 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 15

Bij of krachtens verordening als bedoeld in artikel 28 worden regels gesteld over:

- a. een behoorlijke inrichting van de administratie van praktijkvoering voor advocaten, en
- b. de verzekering ter zake van het risico van de beroepsaansprakelijkheid van advocaten.

Nb

In artikel 16f wordt "(b) het beroepsgeheim, (c) de verhouding tot andere advocaten, (d) het verbod van bijstand door een zelfde advocaat aan partijen met tegenstrijdige belangen en (e) de publiciteit" vervangen door: "(b) de verhouding tot andere advocaten, (c) het verbod van bijstand door een zelfde advocaat aan partijen met tegenstrijdige belangen en (d) de publiciteit.

17. Na onderdeel Nd (nieuw) wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

Ne

Na artikel 17 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 17a

1. De Nederlandse orde van advocaten kent de volgende organen:
  - a. de algemene raad, bedoeld in artikel 18, eerste lid;
  - b. de deken, bedoeld in artikel 18, eerste lid;
  - c. het college van afgevaardigden, bedoeld in artikel 19, eerste lid;
  - d. de raad van advies, bedoeld in artikel 32a, eerste lid; en
  - e. het college van toezicht, bedoeld in artikel 36a, eerste lid.
2. De orde van advocaten in een arrondissement kent de volgende organen:
  - a. de raad, bedoeld in artikel 22, eerste lid;
  - b. de deken, bedoeld in artikel 22, tweede lid; en
  - c. de jaarlijkse vergadering van de orde, bedoeld in artikel 22, tweede lid.

18. In onderdeel O wordt na onderdeel 2 een onderdeel toegevoegd, luidende:

3. In het derde lid (nieuw) wordt na "college van afgevaardigden" ingevoegd: of het college van toezicht.

19. In onderdeel P wordt na onderdeel 2 een onderdeel toegevoegd, luidende:

3. Onder vernummering van het vierde tot en met zesde lid tot vijfde tot en met zevende lid, wordt een lid ingevoegd, luidende:

4. De hoedanigheid van afgevaardigde of plaatsvervanger is niet verenigbaar met het lidmaatschap van het college van toezicht of van de raad van de orde in een arrondissement.

20. Onderdeel Q komt te luiden:

Q

Artikel 22 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid komt te luiden:

2. De deken en de overige leden van de raad worden uit de leden van de orde gekozen in de jaarlijkse vergadering van de orde.

2. Na het vierde lid wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. Het lidmaatschap van de raad is niet verenigbaar met het lidmaatschap van het college van toezicht.

21. Na onderdeel Q worden twee onderdelen ingevoegd, luidende:

Qa

In de artikelen 24, eerste lid, en 32, eerste lid wordt "raden van toezicht" telkens vervangen door: raden van de orden in de arrondissementen.

Qb

In artikel 24, tweede lid, wordt "raad van toezicht van die orde" vervangen door: raad.

22. Onderdeel R komt te luiden:

R

Artikel 26 komt te luiden:

Artikel 26

1. De algemene raad is verantwoordelijk voor het uitvoeren van kwaliteitstoetsen bij advocaten. De kwaliteitstoetsen worden verricht door deskundigen die zijn aangewezen door de algemene raad.
2. Op het verrichten van de kwaliteitstoetsen en de krachtens het eerste lid aangewezen deskundigen, zijn de artikelen 5:12, 5:13, 5:14, 5:15, eerste en derde lid, 5:16, 5:17 en 5:20, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht van overeenkomstige toepassing. Bij het opdragen van een kwaliteitstoets bepaalt de algemene raad over welke bevoegdheden de aangewezen deskundigen beschikken.
3. Ten behoeve van het verrichten van de kwaliteitstoetsen door de aangewezen deskundigen, bedoeld in het eerste lid, zijn de advocaat, zijn medewerkers en personeel, alsmede andere personen die betrokken zijn bij de beroepsuitoefening, niet gehouden aan de geheimhoudingsplicht, bedoeld in artikel 11a.
4. Bij verordening als bedoeld in artikel 28, eerste lid, worden nadere regels gesteld betreffende het verrichten van de kwaliteitstoetsen.

23. In onderdeel S wordt artikel 28 als volgt gewijzigd:

a. Het tweede lid, onderdeel b, komt te luiden:

b. de verplichte aansluiting bij een klachten- en geschillenregeling, waaronder de verplichte aansluiting bij een regeling waarbij sprake is van een overeenkomst tot arbitrage, bedoeld in artikel 1020 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering of van een vaststellingsovereenkomst, bedoeld in artikel 900 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, op grond waarvan geschillen omtrent de hoogte van een declaratie kunnen worden afgedaan; en

b. Na het tweede lid wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Het college van afgevaardigden stelt geen verordeningen vast met betrekking tot het toezicht als bedoeld in artikel 45a.

24. Na onderdeel U wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

Ua

Artikel 31 komt te luiden:

Artikel 31

1. De algemene raad vertegenwoordigt de Nederlandse orde van advocaten, in en buiten rechte, onverminderd het bepaalde in artikel 36a, vijfde lid.
2. De raden van de orden in de arrondissementen vertegenwoordigen de orden, in en buiten rechte.
3. De algemene raad en de raden onthouden zich bij de vertegenwoordiging van de Nederlandse orde van advocaten respectievelijk de orden in de arrondissementen van handelingen die betrekking hebben op de uitoefening van de taken als bedoeld in paragraaf 3a.

25. Onderdeel V komt te luiden:

V

Artikel 32 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het derde en vierde lid wordt "raden van toezicht" vervangen door "raden".
2. Na het vierde lid wordt een lid toegevoegd, luidende:
  5. In het verslag, bedoeld in het vierde lid, wordt tevens verslag gedaan over de stand van de beroepsuitoefening door advocaten.

26. Onderdeel X komt te luiden:

X

In artikel 34 wordt "die niet lid van de algemene raad kan zijn" vervangen door: "die niet lid kan zijn van de algemene raad of van het college van toezicht" en wordt de laatste volzin geschrapt.

27. Onderdeel Y komt te luiden:

Artikel 35 komt te luiden:

1. De deken licht de advocaten voor over al hetgeen verband houdt met de praktijkuitoefening.

2. De deken kan bemiddeling verlenen tot het bijleggen van geschillen tussen advocaten onderling.

3. De deken informeert een ieder over de mogelijkheid tot klacht- en geschillenbeslechting en de mogelijkheid voor partijen om zich tot de rechter te wenden. Zo nodig verwijst de deken door naar andere instanties.

28. Onderdeel Z komt te luiden:

Z

Artikel 36 komt te luiden:

Artikel 36

De organen van de Nederlandse orde van advocaten en van de orden in de arrondissementen kunnen huishoudelijke reglementen opstellen.

29. Na onderdeel Z wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

Za

Na artikel 36 wordt een afdeling ingevoegd, luidende:

Afdeling 1a. Het college van toezicht

Artikel 36a

1. Er is een college van toezicht dat bestaat uit drie leden, waaronder de voorzitter.

2. De leden worden benoemd bij koninklijk besluit, op voordracht van Onze Minister van Veiligheid en Justitie. Een voordracht voor benoeming wordt niet gedaan dan op aanbeveling van de algemene raad. Alvorens een lid voor benoeming wordt voorgedragen, overlegt hij aan Onze Minister van Veiligheid en Justitie een verklaring omtrent het gedrag als bedoeld in artikel 28 van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens.

3. De leden worden benoemd voor een periode van ten hoogste vier jaren. Zij kunnen na afloop van deze periode aansluitend eenmaal opnieuw worden benoemd voor een periode van ten hoogste vier jaren.

4. De leden ontvangen een vergoeding voor hun werkzaamheden alsmede voor hun reis- en verblijfkosten, vast te stellen door de algemene raad en goed te keuren door Onze

Minister van Veiligheid en Justitie. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de vergoeding.

5. Het college wordt ondersteund door een bureau. Medewerkers van het bureau worden benoemd en ontslagen door het college. Zij zijn voor hun werkzaamheden uitsluitend verantwoording verschuldigd aan het college. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de rechtspositie van medewerkers van het bureau.

Artikel 36b

1. Een lid van het college van toezicht kan niet tevens zijn:
  - a. advocaat;
  - b. lid of medewerker van een ander orgaan van de Nederlandse orde van advocaten of van een orgaan van de orden in de arrondissementen;
  - c. voorzitter, plaatsvervangend voorzitter, lid, plaatsvervangend lid of griffier van een raad van discipline of het hof van discipline; of
  - d. ambtenaar bij een ministerie, alsmede de daaronder ressorterende instellingen, diensten en bedrijven.
2. Een lid van het college vervult geen nevenfuncties die ongewenst zijn met het oog op een goede vervulling van zijn functie, of de handhaving van zijn onafhankelijkheid of van het vertrouwen daarin.
3. Nevenfuncties van een lid worden openbaar gemaakt door het ter inzage leggen van een opgave daarvan bij het bureau van het college.
4. Onder ambtenaar, bedoeld in het eerste lid, onder d, wordt mede verstaan degene die op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht werkzaam is.

Artikel 36c

1. Het lidmaatschap van het college van toezicht eindigt:
  - a. door het verstrijken van de periode waarvoor het lid is benoemd;
  - b. door ontslag op eigen verzoek bij koninklijk besluit op voordracht van Onze Minister van Veiligheid en Justitie, gehoord de algemene raad;
  - c. door het overlijden van het lid; en
  - d. door ontslag als bedoeld in het vijfde of zesde lid.
2. Het hof van discipline schorst op verzoek van Onze Minister van Veiligheid en Justitie, gehoord de algemene raad, een lid van het college, indien en voor zolang:
  - a. hij zich in voorlopige hechtenis bevindt;
  - b. hij bij nog niet onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak wegens een misdrijf is veroordeeld dan wel hem bij een dergelijke uitspraak een maatregel is opgelegd die vrijheidsbeneming tot gevolg heeft; of

c. hij bij een nog niet onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak onder curatele is gesteld, in staat van faillissement is verklaard, ten aanzien van hem de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen van toepassing is verklaard, hij surseance van betaling heeft verkregen, dan wel wegens schulden is gegijzeld.

3. Het hof van discipline kan op verzoek van Onze Minister van Veiligheid en Justitie, gehoord de algemene raad, een lid van het college schorsen, indien:

a. tegen hem een gerechtelijk vooronderzoek ter zake van een misdrijf is ingesteld; of

b. er een ander ernstig vermoeden is voor het bestaan van feiten of omstandigheden die tot ontslag zouden kunnen leiden.

4. Het hof van discipline beëindigt desgevraagd of ambtshalve een schorsing als bedoeld in het tweede of derde lid, wanneer de grond hiervoor is vervallen.

5. Het hof van discipline ontslaat op verzoek van Onze Minister van Veiligheid en Justitie, gehoord de algemene raad, een lid van het college, indien:

a. het lid bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak wegens een misdrijf is veroordeeld dan wel hem bij een dergelijke uitspraak een maatregel is opgelegd die vrijheidsbeneming tot gevolg heeft; of

b. het lid bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak onder curatele is gesteld, in staat van faillissement is verklaard, ten aanzien van hem de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen van toepassing is verklaard, hij surseance van betaling heeft verkregen, dan wel wegens schulden is gegijzeld.

6. Het hof van discipline kan op verzoek van Onze Minister van Veiligheid en Justitie, gehoord de algemene raad, een lid van het college ontslaan wegens ongeschiktheid of onbekwaamheid voor de functie dan wel wegens andere zwaarwegende in de persoon van de betrokkene gelegen redenen.

7. Tegen een beslissing van het hof van discipline op grond van dit artikel kan door een belanghebbende overeenkomstig artikel 8:1 van de Algemene wet bestuursrecht beroep worden ingesteld bij de rechtbank.

30. Na onderdeel AA worden twee onderdelen ingevoegd, luidende:

AAa

Na artikel 45 wordt een paragraaf ingevoegd, luidende:

§ 3a. Toezicht

Artikel 45a

1. Het college van toezicht is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving door advocaten van het bepaalde bij of krachtens deze wet met inbegrip van toezicht op de zorg die zij als advocaten behoren te betrachten ten opzichte van degenen wiens belangen zij als zodanig behartigen of behoren te behartigen, inbreuken op verordeningen van de Nederlandse orde van advocaten en enig handelen of nalaten dat een behoorlijk advocaat niet betaamt.
2. Het college van toezicht is voorts verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme.

Artikel 45b

1. Met het houden van het in artikel 45a bedoelde toezicht zijn belast de deken van de orden in de arrondissementen.
2. Met het houden van toezicht zijn voorts belast de bij besluit van het college van toezicht aangewezen:
  - a. andere leden van een raad van een orde in een arrondissement;
  - b. personen, werkzaam bij het bureau van het college van toezicht; of
  - c. andere personen die met het oog op een specifieke deskundigheid in het kader van het toezicht worden ingezet.
3. Ten behoeve van het houden van het toezicht zijn de advocaat, zijn medewerkers en personeel, alsmede andere personen die bij de beroepsuitoefening betrokken zijn, niet gehouden aan de geheimhoudingsplicht, bedoeld in artikel 11a.
4. Van een besluit als bedoeld in het tweede lid wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.
5. Het college van toezicht kan aan een of meer toezichthouders, bedoeld in het eerste en tweede lid, onderdeel a, algemene of specifieke aanwijzingen geven met betrekking tot de uitoefening van hun taken.
6. Op personen als bedoeld in het tweede lid, onderdelen b en c, is artikel 36b, eerste, tweede en vierde lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 45c

1. Het hof van discipline schorst op verzoek van het college van toezicht een deken in de taakuitoefening als bedoeld in artikel 45b, eerste lid, indien en voor zolang:
  - a. hij zich in voorlopige hechtenis bevindt;
  - b. hij bij nog niet onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak wegens een misdrijf is veroordeeld dan wel hem bij een dergelijke uitspraak een maatregel is opgelegd die vrijheidsbeneming tot gevolg heeft; of

- c. hij bij een nog niet onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak onder curatele is gesteld, in staat van faillissement is verklaard, ten aanzien van hem de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen van toepassing is verklaard, hij surseance van betaling heeft verkregen, dan wel wegens schulden is gegijzeld.
2. Het hof van discipline kan op verzoek van het college een deken schorsen in de taakuitoefening als bedoeld in artikel 45b, eerste lid, indien:
- a. tegen hem een gerechtelijk vooronderzoek ter zake van een misdrijf is ingesteld; of
  - b. er een ander ernstig vermoeden is voor het bestaan van feiten of omstandigheden die tot ontslag zouden kunnen leiden.
3. Het hof van discipline beëindigt desgevraagd of ambtshalve een schorsing als bedoeld in het eerste of tweede lid, wanneer de grond hiervoor is vervallen.
4. Het hof van discipline ontheft op verzoek van het college een deken van de taakuitoefening als bedoeld in artikel 45b, eerste lid, indien:
- a. de deken bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak wegens een misdrijf is veroordeeld dan wel hem bij een dergelijke uitspraak een maatregel is opgelegd die vrijheidsbeneming tot gevolg heeft; of
  - b. de deken bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak onder curatele is gesteld, in staat van faillissement is verklaard, ten aanzien van hem de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen van toepassing is verklaard, hij surseance van betaling heeft verkregen, dan wel wegens schulden is gegijzeld.
5. Het hof van discipline kan op verzoek van het college een deken ontheffen van zijn taakuitoefening als bedoeld in artikel 45b, eerste lid, wegens ongeschiktheid of onbekwaamheid voor de functie dan wel wegens andere zwaarwegende in de persoon van de betrokkene gelegen redenen.
6. Tegen een beslissing van het hof van discipline op grond van dit artikel kan door een belanghebbende overeenkomstig artikel 8:1 van de Algemene wet bestuursrecht beroep worden ingesteld bij de rechtbank.

Artikel 45d

1. Het college van toezicht stelt een jaarrekening en een begroting vast, welke de goedkeuring behoeft van Onze Minister van Veiligheid en Justitie, gehoord de algemene raad.
2. Op de beslissing omtrent de goedkeuring, bedoeld in het eerste lid, is afdeling 10.2.1 van de Algemene wet bestuursrecht van overeenkomstige toepassing.

Artikel 45e

1. Het college van toezicht stelt een toezichtsplanning vast, waarin in ieder geval het toezichtsbeleid en de richtlijnen voor het houden van toezicht worden neergelegd.

2. Het college stelt jaarlijks een werkplan op, alsmede een verslag van werkzaamheden, het gevoerde beleid in het algemeen en de doelmatigheid en doeltreffendheid van zijn werkzaamheden en werkwijze in het bijzonder in het afgelopen jaar.

3. Het toezichtsplan, het werkplan en het verslag worden toegezonden aan de algemene raad, het college van afgevaardigden en de raden van de orden in de arrondissementen, en worden voorts algemeen verkrijgbaar gesteld.

Artikel 45f

1. Indien het college van toezicht bij het toezicht van feiten of omstandigheden blijkt die naar zijn oordeel voldoende grond opleveren voor het opleggen van een tuchtmaatregel, kan het een klacht indienen als bedoeld in artikel 46c, tenzij toepassing wordt gegeven aan het tweede lid.

2. Het college kan voor de overtreding van het bepaalde bij of krachtens een verordening als bedoeld in de artikelen 9b, zesde lid, 9c, tweede lid, 15, en 28, tweede lid, onderdelen a en b, een bestuurlijke boete of een last onder dwangsom opleggen.

3. De bestuurlijke boete bedraagt ten hoogste een bedrag van de geldboete van de derde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.

4. Een bestuurlijke boete wordt niet opgelegd indien tegen de advocaat jegens dezelfde gedraging een klacht is ingediend op grond van artikel 46c.

5. Het bedrag van de opgelegde bestuurlijke boete en de verbeurde last onder dwangsom komt ten bate aan de Nederlandse orde van advocaten.

AAb

In artikel 46 wordt na "ter zake van inbreuken op" ingevoegd: het bepaalde bij of krachtens deze wet en de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme,.

31. Onderdeel BB komt te luiden:

BB

Artikel 46a, derde lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Na "de griffier van de raden van discipline" wordt ingevoegd: , voor zover deze advocaat is,.

2. De tekst alsmede "aan de deken die de klacht ter kennis heeft gebracht van het hof van discipline" wordt vervangen door: aan de deken van de raad van de orde in het arrondissement waar de beklagde advocaat kantoor houdt.

32. Onderdeel CC komt te luiden:

CC

Artikel 46b wordt als volgt gewijzigd:

1. Het twaalfde lid komt te luiden:

12. Het lidmaatschap of plaatsvervangend lidmaatschap van een raad van discipline is niet verenigbaar met het lidmaatschap of het plaatsvervangend lidmaatschap van het hof van discipline, een orgaan van de Nederlandse orde van advocaten of een orgaan van de orden in de arrondissementen.

2. In het zestiende lid vervalt de tweede volzin.

33. Onderdeel DD komt te luiden:

DD

De artikelen 46c en 46d komen te luiden:

Artikel 46c

1. Onverminderd artikel 45f, eerste lid, kan de deken van de orde waartoe de advocaat behoort, namens die orde, en ieder ander met enig redelijk belang een klacht tegen een advocaat indienen bij de raad van discipline in het ressort waar de advocaat kantoor houdt. Indien de klager daarom verzoekt, is de griffier van de raad van discipline hem behulpzaam bij het opstellen van de klacht.

2. De klacht wordt door middel van een klaagschrift ingediend. Het klaagschrift kan elektronisch naar de raad van discipline worden verzonden voor zover de raad kenbaar heeft gemaakt dat deze weg is geopend. De artikelen 2:14 tot en met 2:17 van de Algemene wet bestuursrecht zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in plaats van "bestuursorgaan" wordt gelezen: raad van discipline.

3. Het klaagschrift wordt gedagtekend en ondertekend en bevat ten minste:

- a. de naam en het adres van de klager;

- b. de naam en het werkadres van de advocaat tegen wie de klacht zich richt, voor zover bekend bij de klager;
  - c. een zo duidelijk mogelijke omschrijving van de klacht en van de feiten waarop deze rust.
4. Tegelijkertijd met het klaagschrift worden alle op de zaak betrekking hebbende stukken aan de raad van discipline overgelegd.
  5. Indien de klager de naam van de advocaat tegen wie de klacht zich richt niet of niet geheel kent, kan hij volstaan met de naam en het werkadres van de organisatie waarbinnen de advocaat kennelijk werkzaam is.
  6. In het klaagschrift wordt vermeld of de klacht voordien is voorgelegd aan de organisatie waarbinnen de advocaat werkzaam is of aan een klachten- of geschilleninstantie waarbij de advocaat of diens organisatie is aangesloten. Indien zulks niet het geval is geweest, wordt indien mogelijk de reden daarvoor in het klaagschrift vermeld. Indien zulks wel het geval is geweest, wordt de uitkomst van de procedure vermeld, zo mogelijk met bijvoeging van de relevante stukken.
  7. De raad van discipline kan de klacht ambtshalve aanvullen.

Artikel 46d

1. De griffier van de raad van discipline zendt zo spoedig mogelijk een afschrift van het klaagschrift, de daarbij gevoegde stukken en eventuele aanvullingen daarop aan de advocaat tegen wie de klacht zich richt, de deken van de orde waartoe de betrokken advocaat behoort, alsmede het college van toezicht.
2. Geen afschrift hoeft te worden gezonden aan de deken en het college voor zover het klaagschrift door hem is ingediend, of indien toepassing wordt gegeven aan het bepaalde in artikel 46i, eerste lid.

34. Onderdeel EE komt te luiden:

EE

De artikelen 46e en 46f vervallen.

35. Onderdeel FF komt te luiden:

FF

De artikelen 46g en 46h komen te luiden:

Artikel 46g

1. Een klacht wordt niet-ontvankelijk verklaard:
  - a. indien het klaagschrift wordt ingediend na verloop van drie jaren na de dag waarop degene die gerechtigd is tot het indienen van de klacht heeft kennisgenomen van het handelen of nalaten van de advocaat waarop de klacht betrekking heeft; of
  - b. voor zover deze betrekking heeft op een gedraging waarvoor een boete is opgelegd als bedoeld in artikel 45f, tweede lid.
2. Ten aanzien van een na afloop van de in het eerste lid, onder a, bedoelde termijn ingediend klaagschrift blijft niet-ontvankelijk verklaring op grond daarvan achterwege indien de gevolgen van het handelen of nalaten redelijkerwijs pas nadien bekend zijn geworden. In dat geval verloopt de termijn voor het indienen van een klaagschrift een jaar na de datum waarop de gevolgen redelijkerwijs bekend zijn geworden.
3. Een klacht kan niet-ontvankelijk worden verklaard:
  - a. indien niet is voldaan aan enig wettelijk voorschrift voor het in behandeling nemen van de klacht, mits de klager de gelegenheid heeft gehad het verzuim te herstellen binnen een door de voorzitter van de raad van discipline te bepalen redelijke termijn; of
  - b. indien de klacht betrekking heeft op de hoogte van een declaratie en een geschil daarover reeds is of kan worden voorgelegd aan een klachten- of geschilleninstantie als bedoeld in artikel 28, tweede lid, onder b, of waarvoor deze weg heeft open gestaan.
4. De griffier van de raad van discipline zendt zo spoedig mogelijk een afschrift van de beslissing tot niet-ontvankelijkverklaring aan de klager, de betrokken advocaat, de deken en het college van toezicht.

Artikel 46h

1. Tegen een beslissing als bedoeld in artikel 46g, eerste lid, aanhef en onder a, kunnen de klager, de betrokken advocaat, de deken en het college van toezicht binnen zes weken na de dag van verzending van het afschrift van de beslissing schriftelijk gemotiveerd verzet doen bij de raad van discipline.
2. Alvorens te beslissen op het verzet, stelt de raad van discipline de in het eerste lid bedoelde personen en instanties in de gelegenheid te worden gehoord.
3. Het verzet wordt behandeld in een samenstelling van de raad waarvan degenen die de in het eerste lid bedoelde beslissing hebben genomen geen deel uitmaken.
4. De beslissing op verzet is met redenen omkleed en strekt tot:
  - a. niet-ontvankelijkverklaring van het verzet;
  - b. ongegrondverklaring van het verzet; of
  - c. gegrondverklaring van het verzet.
5. Indien de raad het verzet niet-ontvankelijk of ongegrond verklaart, blijft de beslissing waartegen verzet was gedaan in stand.

6. Indien het verzet gegrond wordt verklaard, vervalt de beslissing waartegen verzet was gedaan en wordt de behandeling van de zaak voortgezet.

7. Tegen de beslissing op verzet staat geen rechtsmiddel open. Van de beslissing zendt de griffier van de raad onverwijld een afschrift aan de in het eerste lid bedoelde personen en instanties.

8. In afwijking van het zesde lid kan de raad onmiddellijk uitspraak doen op de klacht, indien het verzet gegrond is en nader onderzoek of nadere behandeling redelijkerwijs niet kan bijdragen aan de beoordeling van de klacht.

36. Onder verlettering van de onderdelen FFa en FFb tot FFe en FFI, worden na onderdeel FF vier onderdelen ingevoegd, luidende:

FFa

Na artikel 46h worden zes artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 46i

1. Indien de klacht zich naar het oordeel van de voorzitter van de raad van discipline daartoe leent, en uit het klaagschrift blijkt dat de klacht nog niet is voorgelegd aan een instantie die bevoegd is kennis te nemen van klachten of geschillen op grond van een regeling als bedoeld in artikel 28, tweede lid, onder b, kan de voorzitter besluiten de klacht in handen te stellen van de bevoegde instantie. Hij doet hiervan schriftelijk mededeling aan de klager, de betrokken advocaat en het college van toezicht.

2. Indien de voorzitter toepassing geeft aan het eerste lid, stelt hij de op de zaak betrekking hebbende stukken in handen van de klachten- of geschilleninstantie. De beslissing schorst de termijn, bedoeld in artikel 46g, eerste lid, onder a. Tegen de beslissing staat geen rechtsmiddel open.

Artikel 46j

1. Tot aan de behandeling van de klacht ter zitting kan de voorzitter van de raad van discipline, mits de klager, de betrokken advocaat, de deken en het college van toezicht in de gelegenheid zijn gesteld hun standpunt hierover kenbaar te maken, besluiten dat:

- a. de raad kennelijk onbevoegd is;
- b. de klacht kennelijk niet-ontvankelijk is;
- c. de klacht kennelijk ongegrond is; of
- d. de klacht kennelijk van onvoldoende gewicht is.

2. De beslissing als bedoeld in het eerste lid wordt met redenen omkleed. Daarbij wordt gewezen op het bepaalde in het vierde lid.

3. Van de beslissing zendt de griffier van de raad onverwijld een afschrift aan de in het eerste lid bedoelde personen en instanties.
4. Artikel 46h is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de beslissing in het eerste lid.

Artikel 46k

1. Tenzij toepassing wordt gegeven aan artikel 46g of 46j, stelt de voorzitter van de raad van discipline de betrokken advocaat in de gelegenheid om binnen vier weken na de dag van verzending van het afschrift van het klaagschrift overeenkomstig artikel 46d, eerste lid, een verweerschrift in te dienen. De griffier van de raad zendt een afschrift van het verweerschrift aan de klager, de deken en het college van toezicht.
2. De voorzitter kan de klager in de gelegenheid stellen te repliceren binnen vier weken na verzending van een afschrift van het verweerschrift. De griffier zendt een afschrift van het repliek aan de advocaat, alsmede aan de deken en het college van toezicht, voor zover deze niet de klager zijn.
3. Indien toepassing wordt gegeven aan het tweede lid, stelt de voorzitter de betrokken advocaat in de gelegenheid te dupliceren binnen een termijn van vier weken na verzending van een afschrift van het repliek. De griffier zendt een afschrift van het dupliek aan de klager, de deken en het college van toezicht.
4. De voorzitter kan de in het eerste tot en met derde lid genoemde termijnen verlengen of deze termijnen op een ander moment laten aanvangen, indien hem blijkt dat daartoe in redelijkheid aanleiding bestaat.

Artikel 46l

1. Na verzending van een afschrift van het klaagschrift op grond van artikel 46d, eerste lid, en tot aan de sluiting van de behandeling ter zitting, kan de voorzitter van de raad van discipline een vooronderzoek gelasten.
2. De voorzitter kan het vooronderzoek opdragen aan:
  - a. de deken van de orde waartoe de betrokken advocaat behoort;
  - b. een plaatsvervangend voorzitter;
  - c. een of meer leden of plaatsvervangende leden;
  - d. de griffier; of
  - e. een van de personen bedoeld in artikel 45b, tweede lid.
3. De voorzitter bepaalt de omvang van het vooronderzoek. Het vooronderzoek kan zich mede uitstrekken tot andere dan de in het klaagschrift vermelde feiten.
4. De vooronderzoeker kan de voorzitter verzoeken de omvang van het vooronderzoek te wijzigen, binnen de grenzen van de klacht zoals deze op dat moment luidt.

5. Het onderzoek wordt gesloten door het uitbrengen van een verslag aan de voorzitter door de vooronderzoeker.
6. De voorzitter kan besluiten dat het vooronderzoek wordt opgeschort of beëindigd voordat het verslag wordt uitgebracht.

Artikel 46m

1. De voorzitter van de raad van discipline kan de vooronderzoeker aanwijzingen geven.
2. Op het vooronderzoek en de vooronderzoeker zijn de artikelen 5:13 tot en met 5:17 en 5:20, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht van overeenkomstige toepassing. Bij het opdragen van een vooronderzoek bepaalt de voorzitter welke bevoegdheden de vooronderzoeker namens de raad kan uitoefenen.
3. Ten behoeve van het verrichten van vooronderzoek door de vooronderzoeker zijn de betrokken advocaat, zijn medewerkers en personeel, alsmede andere personen die betrokken zijn bij de beroepsuitoefening, niet gehouden aan de geheimhoudingsplicht, bedoeld in artikel 11a.
4. Bij het verrichten van het vooronderzoek wordt een afschrift van de last tot het verrichten van het onderzoek zo mogelijk aan de betrokken advocaat getoond.
5. De vooronderzoeker stelt de klager en de betrokken advocaat in de gelegenheid te worden gehoord. De betrokken advocaat is niet verplicht om ten behoeve van het vooronderzoek verklaringen omtrent zijn onderzochte handelen of nalaten af te leggen. Alvorens te worden gehoord, wordt aan hem medegedeeld dat hij niet tot antwoorden verplicht is.
6. Een lid of plaatsvervangend lid van de raad dat een vooronderzoek in een zaak heeft verricht, neemt op straffe van nietigheid van de beslissing van de raad in die zaak geen deel aan de behandeling van die zaak ter zitting.
7. Indien de klacht is ingediend door een persoon of instantie als bedoeld in artikel 45b, eerste of tweede lid, wordt het vooronderzoek niet opgedragen aan degenen die betrokken waren bij de uitoefening van het toezicht dat aanleiding gaf tot de indiening van de klacht, of betrokken waren bij de indiening van de klacht.

Artikel 46n

1. De voorzitter van de raad van discipline kan de vooronderzoeker opdragen te onderzoeken of de klacht minnelijk kan worden geschikt. Voorts kan de voorzitter tot het moment waarop de raad uitspraak doet onderzoeken of de klacht minnelijk kan worden geschikt.
2. Indien een minnelijke schikking van de klacht mogelijk blijkt, wordt deze op schrift gesteld en ondertekend door de klager en de betrokken advocaat. Een afschrift daarvan wordt gezonden aan de griffier van de raad, alsmede aan de deken en het college van toezicht.

3. Met het ondertekenen van de minnelijke schikking wordt de klacht geacht te zijn ingetrokken. Artikel 47a, tweede, derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.

FFb

Artikel 47, derde lid, vervalt.

FFc

Artikel 47a komt te luiden:

Artikel 47a

1. De klager kan zijn klacht tot aan de sluiting van de zaak ter zitting schriftelijk intrekken. De griffier van de raad van discipline zendt een afschrift hiervan aan de betrokken advocaat en, voor zover zij niet de klager waren, de deken en het college van toezicht.
2. Indien de klacht wordt ingetrokken, wordt de behandeling daarvan gestaakt, tenzij:
  - a. de betrokken advocaat schriftelijk heeft verklaard voortzetting van de behandeling te verlangen, of
  - b. de raad om redenen van algemeen belang beslist dat de behandeling van de klacht wordt voortgezet.
3. De raad neemt een beslissing tot voortzetting van de behandeling van een klacht om redenen van algemeen belang niet dan nadat het de betrokken advocaat en, voor zover deze niet de klager waren, de deken en het college van toezicht de gelegenheid heeft geboden tot het innemen van een standpunt hierin.
4. Indien om redenen van algemeen belang wordt beslist tot voortzetting van de klacht, kan de raad bepalen dat de deken of het college van toezicht voor het vervolg van de zaak als klager wordt aangemerkt.
5. Indien de betrokken advocaat overlijdt, wordt de behandeling van de klacht gestaakt.
6. Indien de klager overlijdt, kan de raad om redenen van algemeen belang beslissen dat de behandeling van de klacht wordt voortgezet. Het derde en vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing.

FFd

Artikel 48 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid komt te luiden:

2. De maatregelen die bij gegrondverklaring van een klacht kunnen worden opgelegd, zijn:

- a. een waarschuwing;
- b. een berisping;
- c. een geldboete;
- d. de schorsing in de uitoefening van de praktijk voor de duur van ten hoogste een jaar; of
- e. de schrapping van het tableau.

2. Onder vernummering van het derde tot en met zevende lid tot vijfde tot en met negende lid, worden twee leden ingevoegd, luidende:

3. De raad kan bepalen dat, ondanks de gegrondverklaring van een klacht, geen maatregel wordt opgelegd.

4. De maatregel van een geldboete kan gelijktijdig worden opgelegd met een andere maatregel.

3. In het vijfde lid (nieuw) wordt "van een der laatstgenoemde drie maatregelen" vervangen door: van een maatregel als bedoeld in het tweede lid, onder b tot en met e.

37. Na onderdeel FFe (nieuw) worden zes onderdelen ingevoegd, luidende:

FFf

Na artikel 48a worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 48aa

1. De geldboete, bedoeld in artikel 48, tweede lid, onderdeel c, bedraagt ten hoogste het bedrag van de vierde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.

2. De beslissing tot oplegging van de geldboete bevat de termijn waarbinnen en de wijze waarop het bedrag moet worden betaald. Op verzoek van de betrokken advocaat kan de voorzitter van de raad van discipline de termijn verlengen.

3. Het bedrag van de opgelegde geldboete komt ten bate van de Staat.

4. Wordt de boete niet voldaan binnen de in het tweede lid gestelde termijn, dan kan de raad, na de betrokken advocaat in de gelegenheid te hebben gesteld daarover te worden

gehoord, ambtshalve beslissen op deze grond een maatregel als bedoeld in artikel 48, tweede lid, onder c, d of e, op te leggen.

Artikel 48ab

1. De beslissing tot het opleggen van een geldboete levert een executoriale titel op, die met toepassing van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering kan worden ten uitvoer gelegd.
2. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de tenuitvoerlegging van de beslissing, bedoeld in het eerste lid.

FFg

In artikel 48b, eerste lid, wordt "artikel 48, tweede lid, onder a tot en met d" vervangen door: artikel 48, tweede lid.

FFh

Artikel 48c wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. De deken ziet toe op de nakoming van de voorwaarden, bedoeld in artikel 48b, tenzij de raad van discipline besluit daarmee het college van toezicht te belasten. Indien de betrokken advocaat de deken is, is het college van toezicht belast met het toezien op de naleving van de voorwaarden.

2. In het tweede lid wordt "of het in het eerste lid bedoelde andere lid van de orde" vervangen door: respectievelijk het college van toezicht.

FFi

In de artikelen 48d en 48e wordt "de betrokken deken of het in het eerste lid van artikel 48c bedoelde lid van de orde" telkens vervangen door: degene die op grond van artikel 48c, eerste lid, toeziet op de nakoming van de voorwaarden, bedoeld in artikel 48b.

FFj

In artikel 48f wordt "de in het eerste lid van artikel 48c bedoelde toezichthouder" vervangen door: degene die op grond van artikel 48c, eerste lid, toeziet op de nakoming van de voorwaarden, bedoeld in artikel 48b.

FFk

Artikel 48h vervalt.

38. Onderdeel FFI (nieuw) komt te luiden:

FFI

Artikel 50 wordt als volgt gewijzigd:

1. De aanduiding "1." en het tweede lid vervallen.
2. De onderdelen d en e worden verletterd tot f en g.
3. De onderdelen b tot en met e komen te luiden:
  - b. aan de klager;
  - c. aan de deken van de Nederlandse orde van advocaten;
  - d. aan de deken van de orde waartoe de betrokken advocaat behoort;
  - e. aan het college van toezicht;
4. Onderdeel g (nieuw) komt te luiden:
  - g. indien de betrokken advocaat is ingeschreven bij de raad voor rechtsbijstand en aan hem een maatregel als bedoeld in artikel 48, tweede lid, is opgelegd en de beslissing waarbij de maatregel is opgelegd in kracht van gewijsde is gegaan dan wel de raad van discipline toezending nodig acht, aan het bestuur van de raad voor rechtsbijstand.

39. Onderdeel GG komt te luiden:

GG

Artikel 51 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het vierde lid komt te luiden:

4. Het lidmaatschap of plaatsvervangend lidmaatschap van het hof van discipline of het zijn van griffier is niet verenigbaar met het lidmaatschap of het plaatsvervangend lidmaatschap van een raad van discipline, een orgaan van de Nederlandse orde van advocaten of een orgaan van de orden in de arrondissementen.

2. Na het vierde lid wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. Artikel 46b, achtste tot en met elfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

40. Onder verlettering van onderdeel GGa tot GGg, worden zes onderdelen ingevoegd, luidende:

GGa

Artikel 56 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

a. De onderdelen a tot en met c van het eerste lid komen te luiden:

- a. de klager;
- b. de deken;
- c. het college van toezicht; en.

b. Na onderdeel c wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

d. de advocaat jegens wie de beslissing is genomen.

2. In het derde lid wordt na "de deken van de orde waartoe de advocaat behoort," ingevoegd: aan het college van toezicht.

GGb

In artikel 56a, tweede lid, wordt "Artikel 46g, tweede en derde lid" vervangen door: Artikel 46g, vierde lid.

GGc

In artikel 56b, tweede lid, wordt "Artikel 46h, tweede tot en met vierde lid" vervangen door: Artikel 46h, tweede tot en met achtste lid.

GGd

Artikel 57 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Het hof van discipline beslist niet dan na verhoor of behoorlijke oproeping daartoe van de klager, de betrokken advocaat en degene die het beroep heeft ingesteld.

2. Het derde lid komt te luiden:

3. Het hof van discipline kan de deken, het college van toezicht en de deken van de Nederlandse orde van advocaten, voor zover deze klager zijn of het hoger beroep hebben ingesteld, de vooronderzoeker als bedoeld in artikel 46l, alsmede de raad van discipline die de beslissing heeft genomen waartegen het hoger beroep zich richt, uitnodigen nadere inlichtingen te verschaffen.

GGe

Artikel 58 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel d komt te luiden:

d. aan de deken van de orde waartoe de betrokken advocaat behoort;

2. De onderdelen e tot en met g worden verletterd tot f tot en met h.

3. Na onderdeel d wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

e. aan het college van toezicht;

4. Onderdeel g (nieuw) komt te luiden:

g. indien aan de betrokken advocaat die is ingeschreven bij de raad voor rechtsbijstand, een maatregel als bedoeld in artikel 48, tweede lid, is opgelegd dan wel het hof van discipline toezending nodig acht, aan het bestuur van de raad voor rechtsbijstand.

5. Onderdeel h (nieuw) komt te luiden:

h. de klager.

GGf

Artikel 60a wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel 2 wordt, onder verlettering van de onderdelen c en d tot d en e, een onderdeel ingevoegd, luidende:

c. een geldboete;

2. In onderdeel 3 wordt "artikel 48, derde lid" vervangen door: "artikel 48, vijfde lid" en wordt "onder b, c en d" vervangen door: onder b tot en met e.

41. Onderdeel GGg (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

a. Onder vernummering van de onderdelen 1 tot en met 3, 4 en 5 tot 2 tot en met 4, 6 en 7, wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

1. In het eerste lid wordt "De artikelen 46 tot en met 46f en 46g tot en met 60" vervangen door: De artikelen 46 tot en met 46d, 46g tot en met 48 en 48b tot en met 60.

b. Na onderdeel 4 (nieuw) wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

5. In het vierde lid wordt "de artikelen 46h, derde lid, 48f, 49, 56, vijfde lid" vervangen door: de artikelen 46h, vierde lid, 48f, 49, 56, vierde lid.

c. Onderdeel 7 (nieuw) komt te luiden:

7. In het zesde lid wordt "de raad van toezicht waarbij deze advocaat zich heeft laten inschrijven" vervangen door: de raad van de orde in het arrondissement waar deze advocaat kantoor houdt.

d. Na onderdeel 7 wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

8. In het zevende lid wordt "de raad van toezicht" vervangen door: de raad van de orde.

42. Na onderdeel GGg worden drie onderdelen ingevoegd, luidende:

GGh

Artikel 60ab wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na "Op verzoek van de deken van de orde waartoe de advocaat behoort" ingevoegd: "of het college van toezicht" en wordt "en de deken van de orde waartoe de advocaat behoort" vervangen door: en degene die het verzoek heeft gedaan.

2. Het tweede lid komt te luiden:

2. Degene die het in het eerste lid bedoeld verzoek heeft gedaan, stelt de betrokken advocaat hiervan schriftelijk op de hoogte, alsmede van de gronden waarop het verzoek rust.

3. In het derde lid vervalt: van de deken van de orde waartoe de advocaat behoort.

4. In het vierde lid wordt na "de deken" telkens ingevoegd: "respectievelijk het college van toezicht" en komt de laatste volzin te luiden: Paragraaf 4 is van overeenkomstige toepassing, met uitzondering van de artikelen 46c, eerste lid, 46i tot en met 46k en 46n.

5. In het vijfde lid wordt "de deken van de orde waartoe de advocaat behoort" vervangen door: degene die het verzoek als bedoeld in het eerste lid heeft gedaan.

GGi

In artikel 60ad, eerste lid, wordt na "de deken van de orde waartoe de advocaat behoort" ingevoegd: , het college van toezicht.

GGj

In artikel 60ae wordt na "door de deken" ingevoegd: of het college van toezicht.

43. Onderdeel HH wordt als volgt gewijzigd:

a. Onder vernummering van de onderdelen 1 en 2 tot 2 en 3, wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

a. In de eerste volzin wordt na "de deken van de orde waartoe de advocaat behoort" ingevoegd: of het college van toezicht.

b. In de laatste volzin wordt "deken van de orde waartoe de advocaat behoort" vervangen door: degene die het verzoek heeft gedaan.

c. In onderdeel 3 (nieuw) wordt, onder verlettering van de onderdelen a en b tot b en c, een onderdeel ingevoegd, luidende:

a. In de eerste volzin wordt "de deken van de orde waartoe de advocaat behoort" vervangen door: degene die het in het eerste lid bedoelde verzoek heeft gedaan.

d. Na onderdeel 3 (nieuw) wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

4. In het zevende lid wordt "de deken" vervangen door: degene die het in het eerste lid bedoelde verzoek heeft gedaan.

44. Na onderdeel HH worden vier onderdelen ingevoegd, luidende:

HHa

Artikel 60c wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "De deken kan" vervangen door: De deken van de orde waartoe de advocaat behoort en het college van toezicht kunnen.

2. Het tweede lid wordt als volgt gewijzigd:

a. De eerste twee volzinnen vervallen.

b. Na "Bevoegd tot kennisneming" wordt ingevoegd: van een verzoek als bedoeld in het eerste lid.

3. In het derde en vierde lid wordt "de deken" telkens vervangen door: degene die het in het eerste lid bedoelde verzoek heeft gedaan.

HHb

Aan artikel 60d, eerste lid, wordt toegevoegd: Ten behoeve van het verrichten van het onderzoek door de rapporteur zijn de advocaat, zijn medewerkers en personeel, alsmede andere personen die betrokken zijn bij de beroepsuitoefening, niet gehouden aan de geheimhoudingsplicht, bedoeld in artikel 11a.

HHc

In het tweede en derde lid van artikel 60f wordt "de deken" telkens vervangen door: degene die het verzoek, bedoeld in artikel 60c, eerste lid, heeft gedaan.

HHd

In artikel 60g, eerste lid, wordt "de deken" vervangen door: degene die het verzoek, bedoeld in artikel 60c, eerste lid, heeft gedaan.

D

Na artikel III wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel IIIa

Artikel 24 van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme wordt als volgt gewijzigd:

1. Het vijfde lid komt te luiden:

5. In afwijking van het eerste lid zijn belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet door notarissen, toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen, de personen die bij of krachtens de Wet op het notarisambt zijn belast met het houden van toezicht op de naleving van het bij of krachtens die wet bepaalde. Artikel 111a, derde lid, van de Wet op het notarisambt is van overeenkomstige toepassing.

2. Onder vernummering van het zesde en zevende lid tot zevende en achtste lid, wordt een lid ingevoegd, luidende:

6. In afwijking van het eerste lid zijn belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet door advocaten, de personen die bij of krachtens de Advocatenwet zijn belast met het houden van toezicht op de naleving van het bij of krachtens die wet bepaalde. Artikel 45b, derde lid, van de Advocatenwet is van overeenkomstige toepassing.

E

Na artikel IV wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel IVa

Paragraaf 4 van de Advocatenwet, zoals dat luidde vóór de inwerkingtreding van deze wet, blijft van toepassing op klachten die tegen advocaten zijn ingediend vóór het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet.

F

Na artikel VII wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel VIIa

Deze wet wordt aangehaald als: Wet positie en toezicht advocatuur.